

BASIS 6

PLANTENETERS, VLEESETERS EN ALLESETERS**10.6.1 Je kunt de delen van een tand of kies noemen.**

- Je gebit bestaat uit snijtanden, hoektanden en kiezen.
  - Met je snijtanden en hoektanden bijt je het voedsel af.
  - Met je kiezen kauw je het voedsel fijn. Hierdoor verdeel je het voedsel in kleine stukken en vermeng je het met speeksel.
- Een tand of kies bestaat uit twee delen.
  - Kroon: steekt boven de kaak uit.
  - Wortel: zit in de kaak vast.
- Een tand of kies bestaat voor het grootste deel uit tandbeen.
  - Glazuur: harde laag om het tandbeen van de kroon; beschermt het tandbeen.
  - Cement: laag om het tandbeen van de wortel.
  - In het tandbeen liggen bloedvaten en zenuwen.

10.6.2 Je kunt omschrijven wat tandplak en tanderosie zijn.

- Tandbederf: aantasting van het gebit.
  - Veroorzaakt door bacteriën die zure stoffen maken. Het zuur veroorzaakt gaatjes.
  - Veroorzaakt door zure stoffen in voeding.
  - Door vaak tussendoor te eten of te drinken, is de kans op tandbederf groter.
  - Door te poetsen, haal je bacteriën en etensresten weg.
  - Door fluoride in je tandpasta en een fluoridebehandeling wordt het glazuur van tanden steviger.
- Tanderosie: aantasting van het glazuur door zuren uit voedsel.

10.6.3 Je kunt uitleggen waarom planteneters een langere darm hebben dan vleeseters.

- Plantaardig voedsel is moeilijker te verteren dan dierlijk voedsel.
  - Dat komt door de celwanden van de plantencellen.
- Planteneters eten vooral plantaardig voedsel.
  - Planteneters hebben een lang verteringskanaal.
  - Planteneters hebben een gebit met plooikiezen en hebben vaak geen hoektanden.
- Vleeseters eten vooral dierlijk voedsel.
  - Vleeseters hebben een kort verteringskanaal.
  - Vleeseters hebben een gebit met knipkiezen en hoektanden.
- Alleseters eten plantaardig en dierlijk voedsel.
  - Alleseters hebben een middellang verteringskanaal.
  - Alleseters hebben een gebit met knobbeltkiezen en hoektanden.

10.6.4 Je kunt uitleggen wat de functie is van plooikiezen, knipkiezen en knobbeltkiezen.

- Plooikiezen dienen voor het fijnmalen van plantaardig voedsel.
- Knipkiezen dienen voor het afbijten van stukken vlees.
  - Met hoektanden kan een dier een prooi vastpakken of doden.
- Knobbeltkiezen dienen voor het malen van voedsel.